

OLCSÓ A MŰHIBA-BIZTOSÍTÁS, DE NEM TÖLTI BE A SZEREPÉT

Védelem nélkül az orvosok

Bizonytalanság. Megfelelő biztosítás híján az orvosok védekező állásba helyezkednek

A Román Orvosi Kamara úgy véli, hogy a jelenlegi műhibakezelési rendszer nem hatékony, és nem nyújt valós védelmet az orvosok számára. A műhiba ellen védő, amúgy kötelező biztosítás számos mentességi záradékot tartalmaz, így nem terjed ki a sérelemdíjra, és több más helyzetet is kizár a kártérítésből. Opris Zsolt, a kamara Kovászna megyei elnöke lapunknak elmondta, a jelenlegi műhiba-biztosítási rendszer a betegeket sem védi hatékonyan, nehezen jutnak hozzá kártérítéshez.

» BÍRÓ BLANKA

Nyilvánosvita-sorozatot kezdeményezett a Román Orvosi Kamara a műhiba ellen védő kötelező biztosítások rendszeréről, mivel úgy érzik, az nem nyújt megfelelő védelmet számukra orvosi műhiba esetén. Legutóbb Marosvásárhelyen zajlott egyeztetés, de volt már Bukarestben és Temesváron is, jövő év elején pedig Kolozsváron, Jászvásáron és Craiován folytatódnak a találkozók, amelyekben részt vesznek az orvosok, valamint a betegek, illetve civil szervezetek és a szakszervezetek képviselői.

Változást sürgetnek

„Az orvosok alacsony biztosítási díjat fizetnek, de műhiba esetén az orvost nem igazán védi ez a biztosítás” – állapítja meg az orvosi kamara közleményében Daniel Coriu orvosprofesszor, a szakmai testület elnöke. A dokumentum szerint az érintettek egyetértenek abban, hogy a betegek anyagi és erkölcsi kárának kifizetését a biztosítóknak ténylegesen át kellene vállalniuk a műhibakezelési rendszer keretében. Javasolják, hogy a biztosítási szerződésekbe kerüljön be egy záradék, amely szerint a biztosítókat is bevonják az orvosok ellen indított polgári jogi fe-

lelősségre vonási perekbe. „Romániában műhiba esetén az orvos gyakran egyedül találja magát a bíróságon. Bár a nemzetközi szervezetek – például az Egészségügyi Világszervezet (WHO) – rámutatnak, hogy elsősorban a rendszerhibák – korlátozott emberi erőforrás, elégtelen felszerelés, nem megfelelő betegutak, az egyértelmű orvosi protokollok hiánya – az orvosi műhibák előfordulásának okai. Míg más országokban, például Franciaországban a kórház, a biztosítók és az egészségügyi rendszer egésze felelősséget vállal és beavatkozik, addig Romániában az orvos magára van utalva. Gyakran előfordul, hogy a kórház csak azért részese a műhibapernek, mert a beteg fizetőképesebbnek tartja” – irányította rá a figyelmet orvosprofesszor.

A kamara tagjai szerint a műhiba-biztosításnak hasonlónak kellene lennie a gépjármű-felelősségbiztosítási kötvényhez, hogy a biztosítónak a polgári bíróság előtt kötelezően az orvos mellett kelljen állnia, és a biztosításnak valóban fedeznie kellene a kockázatot műhiba esetén. A legtöbb résztvevő úgy véli, hogy egy ilyen változás valószínűleg magasabb biztosítási díjakat fog eredményezni a műhiba-biztosítások esetében, de az orvosok számára előnyösebb, ha többet fizetnek egy olyan kötvényért, amely valóban védelmet nyújt, mintha kevesebbet fizetnek, de nem igazán részesülnek semmilyen védelemben.

Módosítást kezdeményeznek

„A jelenlegi kötelező műhiba-biztosítás egyik felet sem védi hatékonyan” – jelentette ki a Krónika megkeresésére Opris Zsolt, az orvosi kamara Kovászna megyei szervezetének elnöke. Rámutatott: a kizáró jellegű záradékok miatt az orvos gyakran magára marad, másrészt a beteg vagy a hozzátartozói nehezen jutnak hozzá egy összegessíthető morális kártérítéshez. A kötvényben olyan kizáró okok szerepelnek, amelyek gyakorlatilag lehetetlenné teszik, hogy a biztosítótól bárki kártérítést kapjon. Idén a biztosítótársaságok országszerte mindössze pár ezer eurót fizettek ki a műhibák miatt, holott nagy összegű kártérítések voltak

megítélve és kifizetve, de ezeket nem a biztosító fedezte.

A háromszéki elnök ugyanakkor arra is kitért: a rendszer hibája, hogy a károsultak számára a legegyszerűbb út, hogy kártérítést kapjanak, az, ha bűnvádi feljelentést tesznek. A világon sehol nem így történik, ha felmerül a műhiba gyanúja, megtörténik a kivizsgálás, ha indokolt, elindul a büntetőeljárás, ám ha nem, a sértett polgári perben kér kártérítést, taglalta a kamara elnöke. Nálunk viszont az esetek 90 százalékában nem azért tesznek bűnvádi feljelentést, mert az indokolt, hanem mert ez a legegyszerűbb útja a kártérítés megítélésének. „Mindez oda vezet, hogy az orvosok túlzásba viszik a védekező orvoslást, szakszargonnal excesszív defenzív medicinát gyakorolnak, és egyre inkább efelé toldódik el az orvoslás. Rengeteg elrettentő példát látunk, évekig tartó pereskedéseket, még ha az orvos nem is vétett, találhatnak valami hibát, hogy például nem tartotta be a protokollt, és ez súlyos következményekkel járhat, akár börtönbüntetést is kockáztat” – fejtette ki Opris Zsolt.

Példaként említette, hogy a protokoll szerint egy szülésnél három orvosra van szükség – szülész-nőgyógyászra, újszülöttgondozó szakorvosra és aneszteziológusra. Előfordulhat, hogy ha épp nincs ügyeletes aneszteziológus, a nőgyógyász nem vállalja a szülés lebonyolítását, tartva az utólagos felelősségre vonástól, vagyis ha minden körülmény nem adott, az orvos visszakozik.

Opris Zsolt elmondta, azt is szeretné, ha egy független testület állapítaná meg, történt-e műhiba – jelenleg a kivizsgálást a közegészségügyi igazgatóságok mellett működő bizottság végzi, a döntő szakvéleményezést a törvényszéki orvos mondja ki. A háromszéki orvosi kamara elnöke elmondta, a közvitasorozat végén törvénymódosító javaslatot nyújtanak be. Abban bíznak, hogy a változások után a romániai egészségügyi rendszer jobban igazodik a nemzetközi gyakorlathoz, a betegek és az orvosok is elégedettebbek lesznek.

MAKKAY JÓZSEF

» VEZÉRCIKK

Miért nincs hazai termék?

Az élelmiszereit a kereskedelemről beszerző romániai fogyasztó ételeinek legalább fele külföldről származik. Szinte minden élelemből és sok mezőgazdasági alapanyagból importálunk nagy mennyiséget. A romániai disznóhús-fogyasztás kilencven százaléka származik behozatalból, ez a rendszerváltás óta abszolút rekord. De nem csak import disznóhúsról költ az ország évente több mint egymilliárd eurót, hanem milliárdokban mérhető a friss zöldség, gyümölcs és tucatszűtött más mezőgazdasági termék és feldolgozott élelmiszer behozatala is. A gyanútlan vásárló nem sejtí, hogy a nagy tejipari vállalatoknál készülő tejtermékek alapanyaga, a tej szintén külföldről, elsősorban Lengyelországból érkezik. Olyan abszurditások is előfordulnak, hogy Kelet-Európa egyik legnagyobb bárány- és juhexportőreként a romániai húsipar képtelen arra, hogy az üzletek egész évben mélyfagyasztott hazai bárányt forgalmazzanak. Aki ezt a húst szereti, új-zélandi vagy írországi mélyfagyasztott árut talál az áruházakban. Hosszan lehetne sorolni a romániai élelmiszertermelés és -feldolgozás egyéb anomáliáit is, de mindennél többet mondanak a lesújtó statisztikák: az év első kilenc hónapjában rekord méretű, 25 milliárd eurós külkereskedelmi deficitet könyvelt el az ország. Az exporthoz képest ennyivel többet importáltunk, és ebben fontos helyet foglalnak el a külföldről származó élelmiszerek, amelyeket itthon lehetne előállítani.

Évtizedek óta visszatérő kérdés, hogy mi az oka a romániai mezőgazdaság és élelmiszeripar gyenge teljesítményének? A szakemberek sokféle magyarázatot találnak az életképtelen kisgazdaságok túltengésétől a szövetkezeti háló hiányáig és a gyengén teljesítő élelmiszeriparig. Amihez tegyük hozzá azt is, hogy Románia 2007. január elseji uniós csatlakozása óta nem hogy javult volna a hazai mezőgazdaság és élelmiszeripar helyzete, hanem sok területen romlott. Elsősorban az európai szabadpiacként eladott délibáb miatt, ami egyik napról a másikra gyenge minőségű és olcsó élelmiszerekkel árasztotta el az országban meglepedő multinacionális üzletláncok polcait.

Bukarestben és Brüsszelben is jól tudták, hogy a korábbi szocialista nagyüzemi rendszerből átalakított román mezőgazdaság alapos szakmai és pénzügyi felzárkóztatás nélkül képtelen helytállni az európai versenyben, a politikumot azonban ez nem érdekelte. A terjeszkedő Európai Unió nyugati felének az elszípkázható olcsó munkaerő és a romániai piac kellett termékei számára, a bukaresti politikusok pedig akkor is, most is bólogató Jánosként írtak alá minden eléjük tett uniós szerződést. Az Európai Unióba történő belépéskor Románia kapta az egyik legkisebb mezőgazdasági területalapú támogatást, amely arányaiban nyolcszor volt kevesebb a dán vagy a holland dotációknál. Tovább lehet gondolni, hogy a tőke és a szakképzett munkaerő hiánya miatt hatalmas lépéshátrányba kerülő román mezőgazdaságnak mennyit sikerült behozni lemaradásából 16 esztendő alatt?

De nem csak a területalapú támogatások terén kulogunk hátul Európában, hanem a megpályázható beruházási pénzek esetében is, amiből a gazdák fejleszteni tudnának. A pályázatokat meghirdető állami ügynökség szakemberei szerint Romániában azért bonyolultabbak az uniós pályázatok, hogy ki lehessen szűrni a korrupciót, illetve a nem gazdálkodó pályázókat. Ez eleve hamis érv, mert becslések szerint tíz mezőgazdasági pályázatból nálunk csupán kettő-három éli túl a kötelező öt esztendőt, utána a céget felszámolják, és a „gazdák” továbbállnak. Az uniós pénzek zöme tehát nem azokhoz jut, akik gazdálkodni tudnak és akarnak, hanem ügyeskedő „aszfaltbetyárokhoz”, akik át tudják verni vagy meg tudják vesztegetni az ellenőröket. A romániai mezőgazdaságba eddig befolyt sok milliárd euró hozama nem látszik meg az élelmiszer-választékon, miközben a földből megélni akaró gazdák bürokráciában és pénztelenségben vergődnek, árujukat pedig nem tudják elfogadható áron értékesíteni.

A 2023-2027-es időszakra Románia minden eddiginél több, 16 milliárd euró uniós agrártámogatást kap. Ez örömhír kéne hogy legyen az ágazat számára, azonban ilyen előzmények után attól tartok, hogy négy év után sem fogunk sokkal előbbre tartani.